

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

---

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 395
din 02.07.2014

Dosar nr: 29/2014

Petiția nr: 270/17.01.2014

Petentă: R.A.T.

Reclamat: M.T.

Obiect: încălcarea dreptului la demnitate pe criteriul apartenenței etnice (maghiare) și pe criteriul dizabilității

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1. R.A.T.

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. M.T.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră discriminatorii următoarele afirmații atribuite reclamatului: „bozgor împuțit”, „schioapă unguroaică”, precum și „ai făcut aici țara austro-ungarilor”.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicat (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 4-5 din dosar) pentru data de 27.02.2014 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare

C.N.C.D.). Prin citație, petentei i-au fost solicitate probe privind susținerea afirmațiilor.

3.3. La audierea din 27.02.2014 părțile nu s-au prezentat.

3.4. Punctul de vedere al reclamatului s-a comunicat petentei (fila 37 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 270/17.01.2014** (filele 1-3 din dosar) arată că a fost numită de către reclamat „bozgor împutit”, „schioapă ungueroaică” și i s-a spus că „ai făcut aici țara austro-ungarilor”.

4.1.2. Prin adresa înregistrată cu **nr. 1387/20.02.2014** petenta a solicitat audierea a patru martori.

4.1.3. Prin adresa înregistrată cu **nr. 1808/14.03.2014** petenta a arătat că nu s-a putut prezenta la citare, conflictul continuând însă.

4.1.4. Petenta, prin adresa înregistrată la dosar cu **nr. 2804/18.04.2014** (filele 38-42), a menținut cele afirmate anterior. A depus la dosar înscrisuri (filele 43-85 din dosar).

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 1194/20.02.2014** (filele 8-9), neagă că ar fi făcut afirmațiile care i-au fost atribuite de petentă. Arată că există un conflict între el și Asociația Maghiară a Handicapaților Motori a cărei președintă este petenta.

A depus înscrisuri la dosar (filele 6-7, 10-34 din dosar).

4.2.2. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 4106/16.06.2014, reclamatul consideră că declarațiile de martori nu reflectă adevărul. A făcut afirmații privind Imperiul Austro-Ungar, dar nu consideră că aceste afirmații ar fi discriminatorii.

A depus la dosar înscrisuri (filele 90-111 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că reclamatul a făcut următoarele afirmații la adresa petentei: „bozgor împutit”, „schioapă ungueroaică” și i s-a spus că „ai făcut aici țara austro-ungarilor”. Există în acest sens 5 declarații de martori (filele 44-48 din dosar).

5.2. **O.G. nr. 137/2000** art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare

HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Astfel, se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. Colegiul director constată că reclamatul a făcut referiri jignitoare privind apartenența etnică și privind dizabilitatea petentei.

5.6. În consecință, fapta de diferențiere există.

5.7. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...] „pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu” [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului** (în continuare **Protocolul nr. 12**), art. 1 alin. 1: [...] „fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.8. Colegiul director constată că afirmațiile au legătură cu apartenența etnică și cu dizabilitatea petentei.

5.9. O faptă poate fi considerată discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de

lege [...]”; **Protocolul nr. 12**, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]”.

5.10. Dreptul restrâns este dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României**.

5.11. În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 a **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Afirmările reclamatului reprezintă discriminare directă, întrucât se crează o deosebire pe criteriul apartenenței etnice și a dizabilității, care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

5.12. Art. 2 alin. 6 prevede: „Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale.”

5.13. Colegiul director constată că diferențierea petentei a fost bazată pe două criterii, cea a apartenenței etnice și cea a dizabilității. Astfel fapta reclamatului reprezintă discriminare multiplă, ceea ce reprezintă circumstanță agravantă.

5.14. Colegiul director arată că sunt incidente și prevederile art. 15 ale **O.G. nr. 137/2000**, care stabilesc următoarele: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

5.15. Afirmările au fost făcute în mod public, vizând crearea unei atmosfere de intimidare, ostilă, îndreptată împotriva petentei pe criteriul etnic și cel al dizabilității.

5.16. Art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

5.17. Colegiul director aplică amenda contravențională în valoare de 1.000 lei, având în vedere următoarele considerente:

- a) discriminarea a vizat o persoană;
- b) discriminarea are la bază două criterii (este discriminare multiplă), ceea ce reprezintă circumstanță agravantă;
- c) afirmațiile au fost făcute pe fondul unui conflict anterior între părți.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele prezentate de petentă reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate al persoanelor pe criteriul apartenenței etnice și a dizabilității, conform art. 2 alin. 1, art. 2 alin. 6 și art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**;

2. Aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 1000 lei față de reclamatul M.T., conform art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**;

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale a Finanțelor Publice a Județului Cluj pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Cluj, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI TEODORA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării: 02.07.2014

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István